

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2 січня 2026 р. № 3

ПОРЯДОК
підготовки Національного плану з енергетики та клімату

1. Цей Порядок визначає механізм підготовки Національного плану з енергетики та клімату (далі — Національний план).

Підготовку Національного плану здійснює Мінекономіки відповідно до цього Порядку та вимог Закону України “Про основні засади державної кліматичної політики”, Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) від 11 грудня 2018 р. № 2018/1999 про управління Енергетичним Союзом і пом’якшення наслідків зміни клімату, про внесення змін до регламентів Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 663/2009 і (ЄС) № 715/2009, директив Європейського Парламенту і Ради 94/22/ЄС, 98/70/ЄС, 2009/31/ЄС, 2009/73/ЄС, 2010/31/ЄС, 2012/27/ЄС і 2013/30/ЄС, директив Ради 2009/119/ЄС і (ЄС) 2015/652 і про скасування Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 525/2013 (далі — Регламент (ЄС) № 2018/1999).

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

Енергетичний Союз — об’єднання держав — членів ЄС, діяльність якого спрямована на формування єдиного внутрішнього ринку енергії, забезпечення безпеки постачання енергоресурсів, підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії, поступовий перехід до низьковуглецевої та кліматично стійкої економіки, сприяння науковим дослідженням і інноваціям у сфері енергетики та клімату;

Енергетичне Співтовариство — міжнародна організація, утворена відповідно до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства, що об’єднує Європейський Союз та треті країни з метою поширення права ЄС у сфері енергетики на держави — члени ЄС, забезпечення інтеграції їх енергетичних ринків до єдиного ринку ЄС, підвищення безпеки постачання, конкурентоспроможності та сталого розвитку енергетичного сектору;

заінтересовані сторони — профільні комітети Верховної Ради України, місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, наукові установи, громадські об’єднання, представники бізнес-спільноти, міжнародні організації, які беруть участь в обговоренні проекту Національного плану, організованому Мінекономіки під час його підготовки;

заінтересовані центральні органи виконавчої влади — центральні органи виконавчої влади, які беруть участь у підготовці, реалізації та

моніторингу Національного плану, до яких належать Мінекономіки, Міненерго, Мінрозвитку, Мінфін, Мінсоцполітики, МОН, а також інші заінтересовані центральні органи виконавчої влади;

заплановані політики та заходи — передбачені до розроблення та реалізації законодавчі, регуляторні, адміністративні та фінансові інструменти, спрямовані на досягнення цілей Національного плану у сфері енергетики, клімату, охорони довкілля та сталого розвитку, зокрема щодо скорочення викидів парникових газів, розвитку відновлюваної енергетики, підвищення енергоефективності, зміцнення енергетичної безпеки та інтеграції до внутрішніх енергетичних ринків держав — членів ЄС;

наявні політики та заходи — впроваджені законодавчі, регуляторні, адміністративні та фінансові інструменти, спрямовані на досягнення цілей Національного плану у сфері енергетики, клімату, охорони довкілля та сталого розвитку, зокрема з питань скорочення викидів парникових газів, розвитку відновлюваної енергетики, підвищення енергоефективності, зміцнення енергетичної безпеки та інтеграцію до внутрішніх енергетичних ринків держав — членів ЄС.

Інші терміни в цьому Порядку вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про енергетичну ефективність”, “Про енергетичну ефективність будівель”, “Про ринок електричної енергії”, “Про ринок природного газу”, “Про захист персональних даних”, “Про основні засади державної кліматичної політики” та в Стратегії енергетичної безпеки, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2021 р. № 907 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 64, ст. 4071).

3. Мінекономіки з метою підготовки Національного плану:

розміщує на своєму офіційному веб-сайті оголошення про початок підготовки проекту Національного плану;

надсилає листи до заінтересованих центральних органів виконавчої влади щодо подання у межах їх компетенції та у визначений строк пропозицій і аналітичних матеріалів для підготовки проекту Національного плану;

розглядає та узагальнює пропозиції та аналітичні матеріали, подані заінтересованими центральними органами виконавчої влади в межах їх компетенції та у визначений строк з метою підготовки проекту Національного плану;

за результатами узагальнення поданих пропозицій готує проект Національного плану та аналітичні матеріали до нього;

з метою інформування заінтересованих сторін оприлюднює проект Національного плану на своєму офіційному веб-сайті;

організовує та проводить консультації із заінтересованими сторонами відповідно до підпункту 5 пункту 5 цього Порядку, а також розглядає подані ними пропозиції;

подає проект Національного плану до Секретаріату Енергетичного Співтовариства для проведення оцінки відповідності зобов'язанням, передбаченим Регламентом (ЄС) № 2018/1999;

подає проект Національного плану Кабінету Міністрів України;

подає до Секретаріату Енергетичного Співтовариства Національний план, схвалений Кабінетом Міністрів України;

оприлюднює Національний план на своєму офіційному веб-сайті;

готує з урахуванням пропозицій, поданих заінтересованими центральними органами виконавчої влади в межах їх компетенції, та подає до Секретаріату Енергетичного Співтовариства інформацію щодо відсутності підстав для оновлення Національного плану (у разі потреби).

У разі надання Секретаріатом Енергетичного Співтовариства рекомендацій до проекту Національного плану у двомісячний строк з дня отримання таких рекомендацій доопрацьовує зазначений проект з урахуванням пропозицій, поданих заінтересованими центральними органами виконавчої влади в межах їх компетенції.

У разі неврахування (повністю або частково) рекомендацій, наданих Секретаріатом Енергетичного Співтовариства до проекту Національного плану, готує обґрунтовану позицію та забезпечує її подання до Секретаріату Енергетичного Співтовариства.

Для узгодження та опрацювання пропозицій і матеріалів до проекту Національного плану Мінекономіки забезпечує взаємодію із заінтересованими центральними органами виконавчої влади шляхом проведення робочих нарад, спільних консультацій і засідань, здійснює всебічний розгляд і обґрунтування врахування або відхилення поданих пропозицій та своєчасно інформує заінтересовані центральні органи виконавчої влади про стан підготовки, погодження та затвердження проекту Національного плану.

4. З метою підготовки Національного плану заінтересовані центральні органи виконавчої влади в межах їх компетенції:

готують та подають Мінекономіки пропозиції до проекту Національного плану та аналітичні матеріали до нього для їх розгляду та узагальнення у строки, визначені Мінекономіки під час оголошення про початок підготовки проекту Національного плану, що доводяться до відома зазначених органів шляхом розміщення повідомлення на офіційному веб-сайті Мінекономіки та надсилання офіційного листа;

беруть участь у консультаціях із заінтересованими сторонами (у разі потреби);

у разі надання Секретаріатом Енергетичного Співтовариства рекомендацій до проекту Національного плану готують пропозиції щодо його доопрацювання;

готують обґрунтовані пропозиції стосовно неврахування (повністю або частково) рекомендацій Секретаріату Енергетичного Співтовариства до проекту Національного плану;

готують обґрунтовані пропозиції щодо відсутності підстав для оновлення Національного плану (у разі потреби).

5. Процес підготовки Національного плану складається з таких етапів:

1) оцінка заінтересованими центральними органами виконавчої влади в межах їх компетенції поточного стану енергетичної системи України, кліматичних умов та наявних національних і міжнародних зобов'язань у сфері енергетики та клімату, яка включає:

оцінку існуючої енергетичної інфраструктури та стану енергетичного сектору України, а також секторів, зокрема транспорту, промисловості, сільського господарства, будівництва та житлово-комунального господарства, що мають вплив на енергетику та клімат;

оцінку поточних викидів парникових газів та їх впливу на клімат;

визначення рівня енергетичної безпеки та енергоефективності країни в цілому;

аналіз національних і міжнародних зобов'язань України щодо кліматичних змін та енергетики;

2) визначення заінтересованими центральними органами виконавчої влади в межах їх компетенції цілей у сфері розвитку енергетики та клімату відповідно до міжнародних зобов'язань України, які передбачають:

формування національних цілей щодо скорочення викидів парникових газів, збільшення частки відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності;

встановлення визначених кількісних та якісних цільових показників на короткострокову та довгострокову перспективу;

3) формування заінтересованими центральними органами виконавчої влади в межах їх компетенції переліку наявних та запланованих політик та заходів, підготовка пропозицій щодо включення до Національного плану політик та заходів для досягнення визначених Національним планом цілей, а також визначення заходів та інвестиційних проектів (за наявності) для їх реалізації;

4) підготовка Мінекономіки проекту Національного плану, що передбачає розгляд та узагальнення пропозицій до проекту Національного плану, поданих заінтересованими центральними органами виконавчої влади

в межах їх компетенції, а також підготовку проекту Національного плану та відповідних аналітичних матеріалів за результатами такого узагальнення;

5) проведення Мінекономіки консультацій із заінтересованими сторонами, що передбачає:

організацію відкритих зустрічей, публічних слухань, онлайн-консультацій;

надання заінтересованим сторонам інформації щодо мети, завдань і очікуваних результатів реалізації Національного плану;

оприлюднення проекту Національного плану на офіційному веб-сайті Мінекономіки з метою інформування заінтересованих сторін;

залучення органів місцевого самоврядування з метою реалізації Національного плану на місцевому рівні;

оцінку пропозицій і зауважень, поданих заінтересованими сторонами, аналіз їх доцільності та впливу на реалізацію Національного плану;

організацію обговорень з міжнародними експертами для поширення найкращого досвіду інших країн щодо енергетики та клімату;

співпрацю з міжнародними організаціями в частині надання даних, які можуть бути використані для підготовки проекту Національного плану;

розгляд Мінекономіки зауважень і пропозицій заінтересованих сторін, поданих до проекту Національного плану.

Мінекономіки визначає строк для інформування заінтересованих сторін про розгляд підготовленого проекту Національного плану, який не може бути меншим ніж 15 календарних днів з дня оприлюднення відповідного повідомлення на офіційному веб-сайті Мінекономіки.

Заінтересовані сторони, які мають намір взяти участь у консультаціях та обговоренні проекту Національного плану, надсилають до Мінекономіки звернення (лист) із викладенням своєї позиції та наміру долучитися до процесу консультацій і обговорення проекту Національного плану.

Під час підготовки проекту Національного плану до його затвердження Мінекономіки забезпечує регіональне співробітництво, зокрема шляхом проведення консультацій із державами — членами Енергетичного Співтовариства, що мають спільний державний кордон з Україною. У разі потреби можуть проводитися консультації з іншими державами — членами Енергетичного Співтовариства, які дипломатичними каналами повідомили про заінтересованість у такій взаємодії.

Державам — членам Енергетичного Співтовариства, що мають спільний державний кордон з Україною, з якими проводяться консультації, для підготовки та подання письмових коментарів до проекту Національного плану пропонується строк не менше 30 календарних днів з дня його подання для опрацювання.

Результати проведених консультацій додаються Мінекономіки до проекту Національного плану у формі узагальненого викладу отриманих зауважень і пропозицій із зазначенням у разі потреби способу їх врахування або причин неврахування;

б) консультації з Енергетичним Співтовариством, що передбачає:

подання Мінекономіки проекту Національного плану до Секретаріату Енергетичного Співтовариства для проведення оцінки відповідності зобов'язанням, передбаченим Регламентом (ЄС) № 2018/1999, не пізніше 1 січня календарного року, в якому передбачається його схвалення;

у разі потреби доопрацювання Мінекономіки проекту Національного плану відповідно до рекомендацій, наданих Секретаріатом Енергетичного Співтовариства (за наявності);

7) схвалення проекту Національного плану, що передбачає:

розгляд та схвалення проекту Національного плану Кабінетом Міністрів України;

подання Мінекономіки схваленого Національного плану до Секретаріату Енергетичного Співтовариства;

оприлюднення Національного плану на офіційному веб-сайті Мінекономіки;

8) перегляд та оновлення Національного плану кожні п'ять років з урахуванням внесення змін до законодавства, стратегічних і програмних документів, впровадження інновацій, результатів моніторингу реалізації Національного плану, змін у міжнародних зобов'язаннях України, а також з урахуванням актуальних кліматичних викликів.

Перегляд та оновлення Національного плану здійснюється Мінекономіки відповідно до вимог цього Порядку щодо підготовки Національного плану.

6. Зміст та структура Національного плану базуються на таких основних напрямках Енергетичного Союзу:

декарбонізація;

енергоефективність;

енергетична безпека;

внутрішній енергетичний ринок;

дослідження, інновації та конкурентоспроможність.

Вимоги до структури Національного плану визначаються Мінекономіки з урахуванням Регламенту (ЄС) № 2018/1999.

7. Національний план містить національні цілі, цільові показники та внески за такими напрямами, визначеними пунктом 6 цього Порядку:

1) напрям “Декарбонізація”:

національна ціль щодо викидів і абсорбції парникових газів, сприяння досягненню цільового показника скорочення викидів парникових газів у всіх секторах економіки, зокрема в межах міжнародних зобов’язань, взятих Україною у рамках Паризької угоди, ратифікованої Законом України від 14 липня 2016 р. № 1469-VIII, а також Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII;

національна ціль та цільові показники щодо викидів парникових газів відповідно до Паризької угоди, ратифікованої Законом України від 14 липня 2016 р. № 1469-VIII, а також секторальні цілі з адаптації до зміни клімату;

національна ціль щодо відновлюваних джерел енергії у валовому кінцевому споживанні енергії у секторах електроенергетики, транспорту, опалення та охолодження, у будівлях, у промисловості, відновлюваних палив небіологічного походження, вдосконалених біопалив відповідно до вимог Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/2001 від 11 грудня 2018 р. про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел (із змінами);

2) напрям “Енергоефективність”:

національна ціль з енергоефективності;

цільовий показник щорічного скорочення споживання енергії відповідно до Закону України “Про енергетичну ефективність” та наказу Мінінфраструктури від 2 листопада 2023 р. № 1006 “Про затвердження Методики визначення цільового показника щорічного скорочення споживання енергії”;

цільовий показник сукупного обсягу заощадженої енергії при кінцевому використанні, якого необхідно досягти до 2030 року відповідно до Національного плану з енергетики та клімату на період до 2030 року, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 червня 2024 р. № 587 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 63, ст. 3775);

індикативні проміжні показники Довгострокової стратегії термомодернізації будівель України до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2023 р. № 1228 (Офіційний вісник України, 2024 р., № 13, ст. 843), та показники прогресу виконання операційного плану заходів з її реалізації, емпірично обґрунтованих оцінок очікуваного обсягу заощадженої енергії та супутніх соціально-економічних і екологічних вигід, а також внески в досягнення цільових показників підвищення енергоефективності відповідно до Законів України “Про енергетичну ефективність” та “Про енергетичну ефективність будівель”;

цільовий показник економії енергії у будівлях органів державної влади відповідно до статті 15² Закону України “Про енергетичну ефективність будівель”;

3) напрям “Енергетична безпека”:

національна ціль щодо поглиблення диверсифікації джерел і шляхів постачання енергоресурсів із держав, що не є державами — членами ЄС або Енергетичного Співтовариства, з потенційною метою зниження залежності від імпорту енергоресурсів;

національна ціль щодо підвищення гнучкості національної енергетичної системи, зокрема в результаті збільшення потужностей балансувальних засобів, інтеграції відновлюваних джерел енергії, скорочення часу реагування на зміну навантаження та розвитку систем зберігання енергії;

національна ціль щодо усунення обмежень або перебоїв у постачанні енергоресурсів із метою підвищення стійкості регіональних і національних енергетичних систем з визначенням строків досягнення відповідних цілей;

4) напрям “Внутрішній енергетичний ринок”:

національна ціль щодо рівня інтеграції енергетичної системи України з енергетичними ринками держав — членів ЄС, що має бути досягнений до 2030 року;

національна ціль щодо інфраструктурних проектів у сфері передачі електроенергії та транспортування газу, а також проектів модернізації, які необхідні для досягнення цілей і цільових показників Енергетичного Союзу;

національні цілі, пов’язані з іншими аспектами внутрішнього енергетичного ринку, такими як підвищення гнучкості системи, зокрема за допомогою політик і заходів, пов’язаних із формуванням ринкових цін; інтеграція ринків енергоресурсів та енергії України з ринками держав — членів ЄС та Енергетичного Співтовариства і забезпечення їх ефективного сполучення з метою збільшення обсягів пропускної спроможності наявних міждержавних газопроводів та електричних мереж; впровадження інтелектуальних (розумних) енергетичних мереж; розвиток механізмів агрегації потужностей, управління попитом, зберігання енергії, розподіленої генерації, механізмів диспетчеризації, передиспетчеризації та управління перевантаженням, а також впровадження цінових сигналів у реальному часі з визначенням строків досягнення відповідних цілей, а також інших національних цілей, пов’язаних із функціонуванням внутрішнього енергетичного ринку;

5) напрям “Дослідження, інновації та конкурентоспроможність”:

національні цілі та цільові показники фінансування наукових досліджень, що фінансуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, і за наявності — наукових досліджень та інновацій, пов’язаних з

Енергетичним Союзом, що здійснюються за рахунок власних коштів суб'єктів господарювання, грантів або інших позабюджетних джерел;

національні цілі до 2050 року щодо впровадження чистих і низьковуглецевих технологій, зокрема для декарбонізації енергомістких та вуглецемістких секторів промисловості, а також у разі потреби — щодо розвитку інфраструктури для транспортування та зберігання вуглецю (за наявності);

національні цілі у сфері конкурентоспроможності (за наявності).

Перелік цілей, цільових показників та внесків за кожним з напрямів, визначених цим пунктом, не є вичерпним та може доповнюватися, зокрема під час оновлення Національного плану.
